

CFV särskilda yttrande över ÖB 92

Kraven på våra flygstridskrafter utgår från de hot Sverige kan utsättas för i framtiden. I dag är våra deklarerade och genomförda resurssatsningar på flygstridskrafterna, liksom vår försvarsindustriella potential, viktiga faktorer i den nordiska stabiliteten. Dessa faktorer bidrar till att förhindra att hot över huvud taget uppstår.

Flygstridskrafterns avgörande betydelse har senast demonstrerats i kriget vid Persiska viken. Om ett luftförsvar inte kan reducera kraften i en angripares luftoperationer, är möjligheterna till ett framgångsrikt försvar små.

Jag anser det vara i linje med utvecklingen att regeringen i sina planeringsanvisningar klart har prioriterat flygstridskrafterna. Denna prioritet har dock inte kunnat komma till tillräckligt uttryck i ÖB:s planering på den anvisade ekonomiska nivån.

För flygvapnet leder denna nivå till en omfattande kapitalförstörelse.

● ● I enlighet med 1987 års försvarsbeslut har ett antal Drakenflygplan J 35J – motsvarande fyra divisioner – modifierats för 400 miljoner kronor. Dessa måste skrotas. I det för luftförsvaret betydelsefulla flygburna radarsystemet FSR 890 har 350 miljoner kronor investerats. Ca 600 miljoner kronor har investerats i utveckling av en s k bombkapsel, som utgör ett effektivt försvarsvapen mot anfallande markstridsförband. Dessa investeringar kommer enligt ÖB:s planering inte till nytta, utan systemen måste utgå i den anvisade nivån.

I alternativet C kan ej heller JAS 39B – den tvåsitsiga versionen av JAS 39 Gripen – anskaffas. JAS 39B torde vara en förutsättning för att framtida export av JAS 39 skall aktualiseras.

● ● I alternativen C och D avvecklas fyra flygdivisioner. Den för totalförsvaret värdefulla optiska

luftbevakningen avvecklas också. Tillsammans med nedläggning av tre flottiljer och övriga organisationsminskningar ger detta besparingar om ca 2 319 miljoner kronor under perioden 1992-97. Dessa kostnadsminskningar bör ställas i relation till de ekonomiska osäkerheterna i planeringen.

Osäkerheterna har mötts genom att årligen ökande reserver har avdelats. För flygvapnets del uppgår reserverna under perioden 1992-97 till 2 126 miljoner kr och för perioden 1997-2002 till 5 190 miljoner kronor. Härtill kommer särskilda reserver inom olika materielobjekt om 1 412 resp 1 007 miljoner kronor.

Denna planeringsteknik minskar successivt organisationsutrymmet ju längre framåt man planerar. Det kan härigenom av rationalitetsskäl uppfattas som nödvändigt att snarast minska krigsorganisationen så som sker i alternativen C och D. Jag anser på denna grund, att reserver – bortsett från materielobjekten – ej bör beräknas för tiden efter försvarsbeslutsperioden 1992-97.

● ● Om den pågående avspänningsprocessen i Europa visar sig långsiktigt stabil, kan en fortsatt minskning av flygvapnets krigsorganisation behöva aktualiseras. För närvarande har regeringen dock funnit, att flygstridskrafterna och luftförsvaret skall prioriteras. Insikten om trolig medelsbrist på lång sikt motiverar därför enligt min mening inte att krigsorganisationen minskas redan 1992 så som sker i alternativen C och D.

Eftersom jag inte gör anspråk på att kunna göra en bättre avvägning av försvarsmakten än vad ÖB gjort, delar jag ÖB:s uppfattning att det i alternativ C inte är möjligt att innehålla regeringens anvisningar. ■

Lars-E England